

Muremõtteid mõlgutades

Märjamaa Gümnaasiumi loetakse maakonnas ja vabariigis väga sportlikuks kooliks. Viimasel ajal on saavutatud palju esikohti nii vabariigis kui maakonnas, kuid ilusa hetkepildi taga on ka tumedaid külgi. Kõikide sportlike saavutuste taga on treenerite sihipärane töö. Tavaõpilasele jääb kehalisest kasvatuses mulje kui ainek, mis on lisaks jooksmisele, jõuharjutustele ja mängudele seotud ka selliste märksõnadega nagu kitsikus, ruumipuudus, vägivald, hirm jne.

Märjamaa Gümnaasiumis on hetkel kõige suuremaks probleemiks kehalise kasvatuses riietusruumide nappus. 2000. a. suvel toimusid Märjamaal Eesti Spordiveteranide suvemängud. Selleks moodustati korralduskomisjon, kuhu kuulusid esindajad kohalikust spordiklubist, gümnaasiumist, maavalitsusest ning ka maavanem. Maavanema enda lubadus oli, et ürituseks eraldatakse 300 000 krooni. Selle raha eest pidi ehitatama uued riietusruumid.

Mullu sügiseks suudeti lubatud summast pool kätte saada. Selle raha eest tehti projekt. Sellel aastal pidi alevi volikogu võtma laenu, et riietusruumid välja ehitada. Nüüd on kuulda, et seda juurdeehitust ei tulegi. See pani mind kirjutama kohaliku lehte, et teavitada, mis tegelikult toimub koolis, millised raskused on kooli kehalises kasvatuses.

(Siin on õige koht paranda ära üks Märjamaa lehe toimetaja eksimus. Nimelt oli volikogu istungi ülevaatest 30. mai lehes välja jäänud üks oluline rida. Loetletud oli viis punkti, milleks kavatsetakse võetavat laenu kasutada. Arutelu tulemusena lisati otsusesse 6. punkt: kasutada laenu Märjamaa Gümnaasiumi remondiks, silmas pidades ennekõike riietusruumide nappust.)

Karm argipäev

Koolipäevad toimuvad esmaspäevast reedeni. Iga päev on 6-7 tundi. Toon allpool ära ühe tavalise koolipäeva, ning poiste ja tüdrukute tundide arvud.

Kolmapäev

I tund: tunnis on 2 klassi 3 õpetaja käe all. Kokku 55 õpilast (24 poissi +31 tüdrukut).

II tund: tunnis on 3 klassi 4 õpetaja käe all. Kokku 90 õpilast (43 p +47 t).

III tund: tunnis on 3 klassi 4 õpetaja käe all. Kokku 90 õpilast (48 p+42 t).

IV tund: tunnis on 3 klassi 4 õpetaja käe all. Kokku 81 õpilast (46 p+35 t).

V tund: tunnis on 2 klassi 3 õpetaja käe all. Kokku 41 õpilast (15 p+26 t).

VI tund: tunnis on 2 klassi 3 õpetaja käe all. Kokku 41 õpilast (16 p+25 t).

VII tund: tunnis on 3 klassi 4 õpetaja käe all. Kokku 64 õpilast (20 p+44 t).

Ühel kolmapäeval on kehalise kasvatuses tunnis 462 last (212 p+250 t).

Mõlema, nii poiste kui tüdrukute riietusruumi põrandapindala on

2,90 x 5,60 m=16,24 ruutmeetrit. Kui jagada see ühes päevas näiteks tüdrukute arvuga, annab see iga tüdruku kohta keskmiselt 0,06 ruutmeetrit.

Näiteks kolmanda tunni lõpul on garderoobis ühele tüdrukule ruumi keskmiselt vaid 0,38 ruutmeetrit. Samas algab vahetund ja kohe on järgmised klassid tundi tulemas. Vahetunni pikkus on 10 minutit. Nüüd kujutage ette, et selles väikeses ruumis on korraga 89 tüdrukut või 91 poissi. Milline möll seal käib!

Samas on raudne reegel see, et suuremad käivad pesemas, väikesed loputavad end. Vanemad lapsed tahavad rohkem aega enda korrastamiseks. Paratamatult nõuavad nad nooremalt, et need kiirustaksid. Laste riided on põrandal, ukse juures, pinkide all, vahel ka dusi all.

Koolitundi hilineda ei taha keegi, kitsas ruumis muutuvad kõik närviliseks. Sealt edasi on lihtne tee tõuklemiseni, kaklemiseni, nügimiseni jne. Kõige sellega kaasneb ka laste vastumeelsus kehalise kasvatuses tundide vastu. Osa lapsi ei kannata ruumikitsikust: on nõrgema närvikavaga lapsi, kes muutuvad närviliseks või vägivaldseks.

Sügisel kui ilmad on juba porised, lähivad riietusruumid väga mustaks: soppa kantakse jalanõudega sisse.

Kui lapsevanemad näeksid, milline möll käib ühe tavalise koolipäeva vahetunni ajal kehalise kasvatuses garderoobides, siis nad saaksid aru, miks lastel nii palju asju kaduma läheb. Iga nädal on riietusruumidesse jäetud 7-8 dressipluusi, T-särke, ketsse, sokke, käterätte jne. Iga kooliaasta lõpus viiakse katlamajja mitu suurt prügikotitäit riideid. (Ühel volikogu istungil märkis koolijuht Andres Elmik, et kahju on riideid ära visata, aga koolil pole neid kusagile panna. Ta küsis, kas ei võiks esemeid anda vähekindlustatud peredele, aga küsimus jäi õhku rippuma. Lastel oleks võimalik oma vahepeal kadunud riideid kasvõi õppeaasta lõpul ära viia, aga enamasti seda ei tehtavat. - Toim.)

Kalle Kollin

Gümnaasiumi VI-XII klasside poiste kehalise kasvatuses õpetaja